

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Égész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árszámolás alakít.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

Különben az az folytat minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Kecskemét, 1891. február 20.

A mi más körülmények, más időjárás és más viszonyok között nem oly szembeötlő, változott viszonyok között élnék figyelmünket hívhatja fel.

Tél minden évben volt, a magyar példabeszéd szerint még sohasem ette meg a kutya; nyúl is volt mindig s gyümölcsfa, akácültetvény is volt bőségesen, be is szorult a nyúl a gyümölcsös kertekbe, tett is kárt minden évben, de a körülmények öszetelálkozása miatt az idén annyi kárt tett, a mennyit éveken keresztül sem, s a mit bizony hosszú évek munkája lesz képes helyre pótolni.

Igaz, hogy az idei tél oly rendkívüli nagy hóval és tartós hideggel, még pedig nagyfokú hideggel jött, a milyenre még azok a sokat emlegetett legöregebb emberek sem emlékeznek; az is igaz, hogy kivéve a pácizot, a határban mindenütt oly bőven volt a nyúl, mint talán évek óta sohasem s így nagyon valószínű, hogy ha épen semmi, vagy kevés hó lett volna s ha csak tizedrésznyi nyulat hagytak volna életben a tisztelt vadász urak, a kár is kevesebb volna. Amde mit használ ez nekünk, mit használ a megszorított szívű szőlőbirtokosoknak, a kik fájó szívvel nézik gyümölcsöseik pusztulását.

A nyulak kártékonyága ellen minden évben van panasz s ez a panasz annál jogosultabb, mert olyanoktól jön, a kik sem az állatvilkölés szivemelő sportját, sem a „terítékre került tapsi-füles“ kétségkívül izletes húsát nem élvezhetik. De annyi és oly jogosult panaszra, mint az idén, nem emlékezünk. Az újságok, meg az a bizonyos „Morgenblatt“ napról napra tele vannak a legkeserőbb panaszszal, a miből jut ám aztán nyúlunk, vadásznak, sőt a törvényhatósági bizottságnak is egyaránt.

Halljuk — hiszen ritkított betűkkel s illő glosszákkal kísérvé közli a Mor-

genblatt naponként, hogy egyik polgártársunknak négyezer darab gyümölcs-oltványát tették semmivé, a városi műkert fiatal oltványai már teljesen elpusztítva vannak, szőlőinkben még itt a város alatt is, lábszárvastagságú fák vannak kibombolkozva! De azért jaj neked boldogtalan gyümölcs-tenyésztő, ha a dédelgetett bestiank orrára mersz koppantani; jaj, ha méltó bosszúságodban lelővöd; sőt jaj, ha gorbánban találsz rákiáltani. Világrt se! Menj, kérdezd meg a vadászt, mit tég? Majd ad jó tanácsot, hogy köss minden fádra egy portió szénát, akkor majd előbb a szénát eszi meg s a fát csak azután pusztítja — csemegének. Jól jársz, ha ki nem nevet, hogy te még azt a potom néhány százezer gyümölcsfát is sajnárod.

Igyekezünk a helyzetet enyhe színekkel festeni, hiszen ezen kertészetünkre óriási csapást mindenki tudja, a kinek van szeme a látásra és füle a hallásra. Ezekre és ezekre, talán százezerre megy az a kár, a mit az éhség és hideg által fűzött vad az idén a kecskeméti szőlőkben tett, a mi talán elvégre is elég nyomaték, hogy oly sokszor hangzatosított felszólalásainknak súlyt adjon.

A város — úgy tudjuk — hogy nint egy másfélszer forintot vesz be a vadászterület használatára fejében, a mi az okozott kárral szemben oly csekélység, hogy számba sem vehető. De ha már a város épenséggel a direct haszonhoz, a pénzhez ragaszkodik, akkor bocsássza a vadászterület egészen komolyan versenyre; akkor egyszerűen sokkal többet kap érte, másrésztől olyanok veszik ki, a kik a nyulat meglövik s itt a mi piacunkon eladják.

Ugy tudjuk, hogy a vadászat bérellete ez idén lejár, itt tehát az ideje, hogy a törvényhatósági bizottság figyelmét felhívjuk e mizériára. Találja ki a módját, hogy a nyúl se szaporodjék túlságosan, a gyümölcsfák se pusztitassanak rendszeresen s engedje meg,

hogy a saját földjén a rabló módra betörő bestiát mindenki lelőhesse. Igaz, hogy a törvény csak száz holdat enged kitáblázni, mert védi a nagy birtokosokat; az is igaz, hogy vadat löni csak annak enged, a ki horrendum drága pénzen vadászejgyet vált, mert védi az urakat, a kik ezen összeget könnyen kifizethetik; de itt immár nem a nagybirtokosok és nem az urak védelméről van szó, — a kik elvégre is csak megélnék valahogy. — hanem nagy költséggel előállított, nagy értéket képviselő gyümölcsöseink védelméről.

A ki azt hinné, hogy ez a törvény nyelv szemben lehetetlen, a ki azt gondolja, hogy ezt összetett kézzel kell néznünk s inkább a gyümölcsfa tenyésztéssel felhagynunk: azt utasítjuk Gregus meséire, melyek egyikének tanúsága az, hogy „a böles bírói ok, a rossz törvényen üdvönsé kifog.“

Elemér.

A részletfizetések szabályozása.

A társadalom különböző rétegeiben folytonos panasz tárgyát képezik ama részletfizetések, a melyek az ingó dolgok részletfizetés mellett való eladása körül felmerülnek. E panaszok orvoslásának módjait a kereskedelmi miniszter a következő leiratot intézte a hazai szaktestületekhez:

Az ingó dolgoknak részletfizetés mellett való eladása körül elkövetett visszaélések miatt számos panasz érkezik hozzám úgy hatóságoktól, mint egyektől s ez irányban a kereskedelmi és iparkamarák s a hazai ipar védelmére szolgáló intézkedéseket kértek. A panaszolt visszaélések két csoportba oszthatók, t. i. egyfelől azon visszaélések, melyeket értékpapírok és sorsjegyek részletfizetések mellett való eladása körül tapasztalunk.

Ami az első csoportba sorolható panaszokat illeti, azokat a vándoriparról szóló s már elkészített törvényjavaslat útján szándékom orvosolni, mint hogy ezen visszaélések leginkább a házias és a vándoripark útján követhetnek el s ezen iparok, valamint a megrendelések gyűjtési módjának szabályozása által a most gyakrabban előforduló visszaéléseknek is gát lesz emelhető, mi mellett hazai iparunk érdekeire is ön-

ként érthetőleg kiváló figyelemmel kívánok lenni.

Különösen számos panasz fordul azonban elő az értékpapíroknak s főképp a sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladása körül, a melyekkel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy a részletfizetéstől szőlő 1883. XXXI. t. cikk vajon megfelel-e az e tekintetben szükséges védelem követelményeinek s a tapasztalat nem teszi-e szükségessé annak egy, vagy más irányban való módosítását.

Beható megvizsgálás és megfontolás tárgyává kívánom tehát tenni azon jelenségeket, melyek az értékpapíroknak s nevezetesen a sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladása körül felmerülnek s nevezetesen azt, hogy az észlelt visszaélések és visszaélések nem orvosolhatók-e a fennálló törvény keretében a törvényes határozományoknak s nevezetesen az ellenőrzésnek pontosabb és szigorúbb alkalmazása által, vagy esetleg szükséges-e az 1883. XXXI. t.-cikben túlmenőleg intézkedni, akár e törvényozó módosítása által, akár másként.

E tárgyban ismerni kívánván előzetesen a (zimiz) véleményét is, felhívom, hogy az 1883. XXXI. t.-cz. által szabályozott részletfizetésekre nézve s nevezetesen az értékpapírok és sorsjegyek részletfizetés mellett való eladása körül szerzett tapasztalatait kimértől jelentésben terjeszse elém s nevezetesen nyilatkozzék a felmerülő panaszok és az észlelt visszaélések természetére nézve és miután az eddig hozzám érkezett panaszok túlnyomó része abban összpontosul, hogy a részletfizetésnek nem nyújtatik kellő biztosíték az iránt, hogy a részletekben megvett értékpapírt tényleg meg is fogja kapni, indokolt véleményt várok a (zimiztől) arra nézve is, hogy a fennálló törvénynek azon határozomány, mely szerint az iparhatóság a részletfizetellek toglalkozó üzleteket érvényesíteni egyszer megvizsgálni köteles, a vevő közönség érdekeinek megővésére elégségesnek tekinthető-e s nem kellene ez irányban egyéb óvintézkedésekről is gondoskodni s ha igen, miben álljanak ezek?

A fentebbiekkel kapcsolatban felhívom a (zimizt) tege tanulmánya tárgyává a részletfizetési módokat illető alakult ügynevezett sorsjegytársaság ügyét, melyek újabb időben mindinkább terjednek s terjesztése elem ez irányban szerzett tapasztalatait és illetve indokolt véleményét arra nézve, hogy az ily sorsjegytársaságok alkalmatlansága mily irányban igényelne törvényes szabályozást; mint hogy legelőszérűbbnek látszik ezt a kérdést is esetleg az 1883:

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZAJA

A nagyság atka.

— Irta: Jozsif. —

Hivatalos szünetem élveztem. Ez annyit jelent, hogy tetszésem szerint hevertem el a napokat s a fizetésem mégis rendezésé jár.

Felséges egy állapot! Hosszas nyújtózkodás után késői felkelés, reggeli után kellemes szórakozás, ez után pompás ebéd, mit óriási karszékemben döive egy csibuk szüdohány követ... újságolvasás, kártyázás, este pedig népnapi vacsorákra való menés, — ez volt 3 napon át a programom.

Méltóatassanak most már elképzelni, hogy mi mindent kellett magamba szedni! Tájékozódás kedvéért néhányat ime ide igatkok: kávé, teát, írósvaj, sajt, hering, sör, kvargli, pálinka, leves, káposzta, disznó, káppany, bárány, marha, borjú, pulyka, csirke, rétes, torta, aradi, egri, sashegyi, szarkási, úrihegyi, parádi, gishübl, ágnes... nos mondjak e többet?

De hát még az újságokból! Wekerle csak úgy dobálódik a milliókkal, erről szól a vezér- és középcezik; a törvényzéki csarnokban Farkas Menyhért fél millióról s Bekés-Csaba százezeiről olvas az ember, a tárczejóknak pedig egy magam fajta ember termőjének a történetét tárgyalja. Egék! Ennyi pénz! Ennyi milliót!

Összesen véve van vagy hatszázötvenháromezerkilencszáznyolcvanhétmilliókétszázhatvanhatzernyolcszázhatvan két forint és néhány krajczár.

Kénytelen voltam (bocsánat!) szavakkal írni ki ezt a roppant összeget, mert a számtani tudományom oly rengeteg magas fokra emelkedni nem képes, hogy számokban írhattam volna le. Hja, ehhez valami magasabb matematikai képzettség kellene, melyet, igaz, nekem is megadtak hajdanában jeles professzoraim, de olyan vagyok én, mint az igazi jó bor, mely a haszontalan vízreszektet magától a párolgás törvényes útján ellődítja, a ruskókat pedig lerakodtatja s így csak a valódi leiket (spiritus) tartja magának. Én is elpárologtattam tehát az x és y, minus és plus, sinus és cosinus összes képleteit, megtartván magamnak a négy alapművelet kifogástalan, határozott tudását, mely eddigi életemviszonyaim között teljesen elegendőnek bizonyult. Megtartottam továbbá a minden tudományok spiritusát, az esztétikai tudományokat, a tibbieket pedig, mint hasznavehetlen ruskót, a könyvtárba raktam.

Tehát a fentebbiekből konstatálható: hogy ama nevezetes három napon testem jelkem a túltáplálásban tengődöttem, gyomromat a házi és vadállatok minden nemei, jelkem pedig a milliók bűbájosa képei tölték be; konstatálható továbbá még az is, hogy a matematikai tudományom egy rangban van a fiaméval, ki most a 3 ik elemét végzi.

Dehát mit tartoznak ezek a dolgokra? — kérdehetné valaki. — Hja kérem, hát nagyon is nagyon! Ezek fogják majd bizonyítani azt, hogy a mit alább elmesélek, az nem mese, hanem orvosi és tudományos vizsgálódások bizonyítása szerint ilyen előzmény kellett ahhoz, hogy amolyan következmény legyen, t. i. hogy én pénzügyminiszter legyek!

Teringtettem, hisz ez nem is valami kis dolog a mai időben Pénzügyminiszter! S hozzá még olyan telt kasszával rendelkezni mint Wekerle, kinek wertheimjéből úgy dőlnek ki a föllejese milliók, mint a hogyan lecsordul a tejmérő asszony megtelt literjéről a finom teje!...

Nem ám, nem nagy dolog ez Wekerlénél, de milyen volt nekem!

Azon keztem miniszteri működésemet: hogy helyet foglaltam a képviselőház egyik bársonyszékén.

Szokásom szerint — ha t. i. karszékbe ülök — csibukra akartam gyujtani s aminet hol ide hol oda nyúlva csibukomat kergetem, hát veszem észre: hogy a nagyságos és méltóságos urak egész sora ül előttem. A turosa érzések egyike furakodott belém. Eleintén a sejtelmes gondolatok és érzelmek homályos gyűgyűléseivel küzdöttem, de csakhamar világossá vált előttem: hogy én vagyok a pénzügyminiszter s ezek az urak itt a jövő évi állami költségvetés előirányzatának előterjesztését várják tőlem, azért merszitek mind én rám a szemeket.

Csodálatos lelkierőt nyertem egyszerre. Csakhamar világosság támadt jelkembem s tisztán állottak előttem a milliók, melyeknek egyik csomóját ide, a másikat oda, a harmadikat meg amoda szántam.

Beszéltem kezdtem. Az hogy alig nyitám szőlára ajkamat, Károlyi Gábor gróf már is belekiáltott, hogy: „Hoch!“ Én ezézésnak vettem a dolgot s kijelentettem, hogy hiába gúnyolódik a gróf úr, mert én tudok úgy németül mint ő, hacsak jobban nem s legott minden erőmet összeszedve németül folytattam a költségvetés előirányzatának előterjesztését.

Éreztem, hogy melegen van. Először csak homlokom kezdett gyöngyözni, hanem egy pár mondat keserves kislítés után már a nyakamról sőt az üstököről is valóssággal szakadt a víz.

Minden azeről gúnyos mosoly vigyorgott felém. Láttam, a mint az ezelőtt tisztas úri arczok örlőgi potfákka váltotnak s a kielégített irigység boldog de bűnös érzelmének birtokában majd szánalmas, majd lenéző modorban nézgetnek végig.

Ej mit? — gondolám egyszerre — hiszen miniszter vagyok tán s így föllebb való mint ezek a henczegő urak, tehát mitől vagy kitől szurkolok én ily szörnyen? — Tegen először érettségi vizsgát! — kiáltott ismét Gábor gróf.

Erre óriási zaj támadt; mindenki veszedekni látszott egymással s én ezt jó alkalomnak találtam arra, hogy az érett-

XXXI. t.-oz. keretén belül, illetve ennek revíziója alkalmával rendezni.

A kereskedelmi miniszter emez intézkedése valóban időszerű, mielőbbi végrehajtása szükséges, mert türethetlen állapot az, a mit a részletletésre eladott árak árának behajtásával egyek és szövetkezések elkövetnek. Meg kell óvni a közönséget sok lekiismeretlen ügynök és megbízók visszaéléstől. Ezért szívesen üdvözöljük a kereskedelmi miniszter e legújabb intézkedését, mely elejét fogja venni sok visszaélésnek.

A mezei nyúl és a vadászati törvény.

A mezei nyúlak által a szőlős-tertek, gyümölcsösök és faiskolákban ez évfolyán, különösen február első napjaitól kezdve okozott és még e pillanatban, a mai napokban is folytán fokozódó károkat oly nagy mérvűek, hogy azok nagysága minden képzelő tehetséget felül mul.

Nem üres sóhaj és sópánkdással, hanem a gyötrelmes szomorú valóság állunk szemközt.

Ugyan kit ne bántana azon szomorú valóság, azon megdöbbentő tapasztalat, hogy még pár nap előtt épségükben állott termő rügyekkel megrakott minden fajú gyönyörű 10-12 éves fák is, ma a nyomorult mezei nyúl által körül rágva, tönkre téve vannak?

Oda van, kárba vesztett 12 éviszorgalom, munka, törekvés, fáradság, türelem és a várakozás szép reményével együtt az össze-taposott véres veríték, porbadólvé, megsemmisülve, lerombolva mind-mind nyomorult nyúl okozta kár miatt! Hát nem fájt-e, hát nem leverő e tudat?

Szegényebb lett a különben is sokszor nagy anyagi gondokkal küzdő szőlőbirtokos osztály, szegényebb lett az ország a gyümölcsstenyésztes terén tizenkét esztendőre!

De ha a megtört reményeség porba hulltával vége lenne e vidék, sőt hazánk minden részére kiterjedt ezen bajnak, a feljúló táradhatlan szorgalom idővel mindent helyre hozhatna majd, azonban a nyúl által tönkre tett fák be vannak lajstromozva adó alapon; ki fog kárpótlást, ki fog adóleengedést adni az osztályozott, de hitvány nyúl miatt első osztályból utolsóbá zökkenett szőlősgazdáknak tizenkét évig?

Senki, pedig, hogy a gyümölcsstermelés 12 évre, néhány nap alatt hátravetett, ez tény.

Nem egy-két év alatt, majd évek múlva következik be az igazság valósága. — Ha ma majd az így megkárosított szőlős gazda nem lesz képes adókötelezettségének teljesítésére, e szomorú körülménynek egyedüli oka közvetve a hiányos törvényhozás.

Mert hogy e bajnak egyedüli oka a vadászati törvények nem helyes volta, az kétségtelen.

Ez a törvény egyébre sem gondol, mint hogy: legyen vad, — különösen nyúl, — bőven egerészró, mástelől pedig fokozni hivatott a nagy és nagyobb birtokosok évi jövedelmét a terület berbeadása vagy tilamzásával. — Tehát célt érték, van nyúl elég, telhetik benne kedvük. Azon körülmény azonban, hogy az ország adóilletés nagy zömét összevéve képező lakosság szegényebb lett tizenkét esztendőre, — ez mit sem nyom a latba, ez nem számít.

ségi tárgyakat sorba szedjem s úgy kutyafutásban áttekintsem az anyagot.

Kérem, hiszik vagy nem hiszik, de teljesen megfellebbeztem arról, hogy miniszter vagyok s a legrosszabb deák szurkolásával kezdtem ragozni először latinul: homo, hominis, hominem stb. aztán görögül: antropos, antropu stb. . . . ezek csak mentek valahogy, de jött az az átközött matematika: $x+y=z$ stb. Ez a képlet egészen kihozott sodromból. Elkezdem számítani a kétségbeesés legkapaszkodó erejével, de az eredmény mindig milliókra ment, holott 0-nak kellett volna lenni. — Micsoda pénzügyminiszter az ilyen! — zúgott ismét fülemben a már nem szokottan hang s ez megszabadított a bukandó deákos állapototól.

Tessék elhinni, hogy jól esett; ámbar a miniszteri széket egyáltalában nem találom kényelmesnek.

Ni, de most emelkedik ki a tömegeből egy alak. Impozáns a non plus ultra! Az óriási zaj egyszerre halottai csönddől lélesen megszólal — Apponyi!

Uram, alig bírtam a helyemen ülni! Éppen úgy beszélt ez az úr, mint a hogyan én gondolkoztam; nem tett ő egyebet, mint az én nagyszabású gondolataimnak, melyekről én hallgattam, ő hangos szavakban adott kifejezést. Teljesen egyetértett ez az úr én velem s minden meg volt beszédjében a mi nekem tetszett: a gazdag tartalom, a kifogástalan szerkesztés s a bájos, zengzetes nyelv!

Ez az egyszerű tényállás. Bizony szomorú dolog, hogy hitvány önzésből a nagyok aránylag csekély anyagi haszonért részben, majd úri időtlenség kedvtelésből, egy ország munkáskéneke szorgalmát, az állam egészséges adó alapját így kockára vetni, dobni kérik!

Milyen jó, milyen édes pedig büszkeséggel emelgetni a világszerte híres Kecskeméti és vidéke eddig méltán megérdemelt gazdag, szép és kitűnő gyümölcsöszeit; de azért annak érdekét megóvni, annak egy tollvonással védelmet nyújtani, a hiú önzés nem engedi!

Szomorú és szálnalmas dolog! — Ok azt mondják, ha félted kerted fát a nyulaktól, hát küsd be azokat egyenként náddal, zsuppall vagy a mivel tudod, vagy kerítsd be azokat általában jó védő kerítéssel.

Azonban a ki így beszél, az nem ismeri az itteni viszonyokat, az nem tudja, hogy az ajánlott módok közül sem egyik, sem másik keresztül nem vihető. — Első nem, mert nincs annyi zsupp, nád vagy egyéb efféle anyag, a mi csak Kecskemét területén létező fiatal fák bekötözésére elég lenne; másik nem, mert a birtokok határai oly szűkek, hogy a kerítések le nem állíthatók, közös kerítés pedig hasztalan kísérlet lenne.

Övszerűl nincs más mód, mint az elszaporított mezei kártékony nyulak pusztítása és azok további rohamos szaporodásának megállítás. De miképp?

Lássunk a vadászatról szóló 1883. évi XX. t. cikknek idevonatkozó részét:

Az I. fejezet 2. §-a 2. alatti bekezdésével együtt így szól:

2-ik §. Saját birtokán a tulajdonos, vagy az, a kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot az ezen törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, ha az:

2-ik bekezdés: „Kétszáz holdnál kisebb ugyan, de kertileg műveltetik, és kerítéssel, vagy árkolattal el van zárva, belső telket, szőlőt, vagy állandó szigeteket képez.”

Tehát a törvény ezen tétele a mint egy tagban 200 holdnyi területű szőlős kertet nem kíván, sem 50 holdasok összetételét, annakévesebbé határozza meg azok legkisebb területét, csak valamiképp zárva legyen, vadászhat a jogot kiváltott tulajdonos. — Ámde!

a 9-ik §. azt mondja: „az általános vadászati tilalom tart február 1-től augusztus 15-ig, mely idő alatt egyáltalán nem szabad vadászni.

Nos, hát mit ér az előbbi §. nyújtotta előny, ha február 1-től fogva, ma 19-én is, még magas hóval létező kemény télben, — a nyúl-kártétel legnagyobb idejében, — kénytelenek vagyunk összetett kezzelet nézni a borzasztó pusztítást? — Semmit.

A vadászati törvény ezen 9-ik §-a tehát nem jó, nem helyes, azt megváltoztatni a törvényhozásnak sürgős elodázhatlan hivatása, sőt kötelessége nemzetgazdasági szempontból.

Említtém érdemel itt még a vadászati jog megváltozásának drágasága; mert 2, 3, 5 hold területű szőlővel bíró egyének, — a kiknek különben ez az összes vagyona és életfenntartási alapja, és az összes szőlőbirtokosoknál igen nagy hányadát képezik, — feletté terhes kiadás a vadászati jognak 12 frt 50 kréti kötelezett megváltása. Ha ez olcsóbb lesz, sokkal többben fognak kérni

El voltam ragadtatva s határozottan jól, mi több: kellemesen éreztem magam.

Ezek voltak egyedüli boldog perceim a miniszteri székekben.

Apponyi beszédjének varázsa alatt elhatároztam, hogy most ő utána ki fogok rukkolni hönboldogító eszméimmel.

Fölálltam. Általános csönd lett. Tehát csakugyan éppen arra a kaptatra kezdem dolgozni, mint Apponyi

Érős, érezes terfás hangon, gyönyörű szóközi hanglejtéssel szavaltam el a szokásos „Tisztelt Ház-at, éppen úgy, mint a hogy Apponyi szavallta el az egész beszédjét.

A hatás teljes volt.

Nem jól van az sehogysam — kezdém szóközi páthosszal — hogy dicső hazánk a nyomorúság örvényébe süllyedt. Míg más országok a gazdagság díszes köntösében vannak lefotografálva a népek szeméi elé, addig szegény hazánk az alamizsnás koldús rongyos mezében közszemlél mutogat-tatik! (Tessék ezt a stílt megnézni! Hja most elhatároztam, hogy mindenki tül tessék.)

S ki tette azt, hogy ennyire jutottunk? Aze, ki az első piculakát verette, vagy ki mint első hógavál a tanári széket, vagy a miniszteri szőlőjével cserélje föl? Vagy a további folytatva ezen eszmemetet odáig jutunk, hogy Borosjenőn szálnuk csak ki, gratulálni annak, ki édes hazánkat a tönk szélére való jutástól visszalépése által dicsően megszabadította!

Csoda volt az a hatás, a mit elérni

jogot és a bevétel nem apadni, hanem gyarapodni fog.

A vadászati jog berbeadásából csak néhány nagy és nagyobb birtokosnak van szembetűnőbb jövedelme, a kisbirtokosok túrnai tartoznak a nyakukra tolt bérleti jogát önkáruk daczára. Igen, hisz a szőlős-terekben nem is szoktak itt a bérlek hajtó-vadászatot tartani, e miatt nem csoda, ha a nyúl ott tölélszaporodik.

Ezek folytán a vadászati törvénynek idevonatkozó be nem vált tételeit megváltoztatni, módosítani szükséges talán ekként:

Tételessé egy hóval hátrább a vadászati tilalom p. o. márczius 1-től szeptember 15-ig, legalább a mezei nyulakra. A korai fiadás, a rossz időjárás miatt legtöbbször úgy is tönkre megy, az állományban nem lesz hiány, helyreüti az őszi szaporulat.

Továbbá adassék vadászati jog szőlőbirtokosoknak évi 2 frt díjért, de csak saját szőlőterületre.

Egyébb változtatás nem szükséges. A többi maradjon úgy, a hogy van. Nem lesz semmi baj, nem semmi panasz.

E változtatás oly szükséges, mint a betevő falat kenyér. Hiszen csak előbb való a nemzeti törzs vagyoni megvédése, mint a hitvány nyúl bőrének épsége?

Említtém iránynai sürgős lépések megtételére a házi összes kertészt, gazdasági és egyébb szakegyeteket lévén hivatottak, a további teendők reájuk várnak.

Cseréklyei Károly,

a kecskemévidéki gazdasági egyesület utkára.

Színház.

Szombaton, e hó 14-ikén Feleki Miklós úr „A fehérek”-ben, Mellesvilless és Antiques 5 felvonásos drámájában kezdte meg 3 előadásra terjedt vendég-szereplését. Ez előadást a Főispán úr ó nagyméltósága is megtisztelte látogatásával. A darab háttérét ama kitartó küzdelem képezi, melyet a szerencsétlen irek angol elnyomók ellen már századok óta folytatnak. Sir Patrik (Feleki) Irland kormányzójának titoknoka önző és nagyraavagyó cseljainak kivívásában a legiszonytűző eszközöktől sem retten vissza. Majd tömegesen bitófára küldi ir honfitársait, majd pedig az ir össeesküvé élére áll, hogy magának Irland királyi trónját és a kormányzó leányát Miss Annát (Szendrőy E.) megnyerje. Hogy ez utóbbit elérhesse, a leány anyját, kivel ezelőtt szerelmi viszonyban volt, elzáratta, O' Neilt, Anna jegyesét száműzte. O' Neil a meggyilkoltak körülöt kormányzónét fogságából kiszabadítja és ez térje előtt mindent feltevéző, megakadályozza az esküvőt. Sir Patrik pedig O' Neilt vívott páros viadal közben egy fehérről lelévették.

Mondanunk sem kell, hogy Feleki művészi játékának bevégtessége, alakításának határozottsága most is nagy sikert aratott, minden felvonás után, sőt nyílt jelenetben is zajos tapsokat aratott. Mellette helyt állt Nagy Vilma és dicsérrelt említtendő Pesti.

Vasárnap Szligietit „Lelencz” című 4 felvonásos drámája ment. Feleki úr, mint tegnap is remek játékával nagy élvezetet nyújtott; a közönség csak azt sajnálta, miért nem volt hosszabb szerepe. Nagy Vilma a szerencsétlen sorsát megfoghatott, de dicséretesen közreműködtek még Mátray Kálmán és Somogyi.

látstottam. Éppen olyan dörgő éljenzés, éppen olyan esattogó taps, mint a minő Apponyi beszédjét kísérte. A beszéd tartalma különben talán nem hathatott annyira, mint inkább a remek stíl, melyet mint miniszter fűdöttem föl.

Bárhol találjuk meg az okot — folytatam — bármely előzményre vezessenek is a logikai szálak: de az a consequentia elvitázhatlan rémületben áll előttünk, hogy a hazán segíteni kell!

Nagy tüzzel beszélhettem, mert ismét roppant hőseget érzék... vagy tán azért fogott el holmi lázfélé. mert ismét a milliók következtek (? Meglehet. Anyi azonban bizony, hogy égető tűz győttört csontjaim s én sietni akartam a költségvetés előirányzatának előterjesztésével.

Sietségemben a herceziprimás milliói is számadásomba vevültek — s gyarló ember lévén magam is — a magam anyagi helyzetének javításáról sem feledkezve meg a tisztelt Háznak a következők elfogadását ajánlottam:

Tisztelt Ház! (Halljuk, halljuk!) Indítványozom: hogy az államnak minden jó-ralavól polgára fizessen tiszser akkora adót, mint eddig, s ekkor az állampénztárba be fog folyni nyolczszázhetvenhatezeröttszázegyvenhárommilliókilencszázötvenötze negyszázkilencszázharminforint, mely összeg nemcsak arra lesz elegendő, hogy az egész államadósságg kiifizetessék, hanem kitüntja az még az én adósságomat is; s miután így minden rendben lesz, tehát

Hétfőn Feleki úrnak jutalomjátékául Sardounak „Az idegesek” című vigjátékát adták. Szép számú közönség tisztele meg a jeles művészt, ki remek játékával, komoly tanulmányon alapuló alakításával most is behíonyította, hogy méltó tagja ama régi gardának, mely a magyar szín-művészetet a szó legnemesebb érteimében megteremtette.

Szerdán Dobó Sándort, a kedvelt komikus, közönségünk jutalomjátéka alkalmából szüfolt házzal tette ki. Szinre került „Fokról fokra” életkép. Mari (Szendrőy E.) már-már hajlandó engedni a esabítósnak, melyek ifjú szépségét hála bera keríteni akarják; sőt jegyesének, Erneszt kárpitos segédnek házassági sürgetéseit visszautasítandó, reggelig gondolkodási időt kér. Ekkor elalszik és végig álmodja azt a szomorú sorsot, mely reá várakozik, ha az erény útjáról letéved. Előbb ugyan mint ünneplést szépség bőségben úszik, de később bűnbé, nyomorba süllyed. Miel reggel felébred örömmel üdvözli jegyesét (Lomniczy) és belőlük boldog pár lesz. A daraból ugyan nem hiányzik az erkölcsi tanulság, de nincs benne drámai erő és cselekvény, a miért az intelligensközönségnek nem is tetszhetett. A kuplék is elég szellemtelnek voltak. Valódi drámai alakításra senkinek sem volt alkalm. Csakis Szendrőynek és Lomnicznak voltak sikerültebb jelenéseik. Megemlítendő még a 3-ik-ik koncert betéte.

A jogakadémiai „Olvasókör” felolvasó estélye.

A helybeli jogakadémiai polgárság „Olvasókör”-e, hó 14-én szombaton rendezte szavaltat, s egy quintettel összekötött második felolvasó estélyét. A siker megfelelt a hozzá fűzött várakozásnak, sőt azt felül is multa; a miben igen nagy része volt a szereplő zenekedvelő és dr. Kovács Pál jogtanár uraknak, kik közül az elsőek befektet előadott quintettjökkel, utóbbi pedig szellemű felolvasásával ragadta el a szép számmal megjelent közönséget. A terem szűknek bizonyult, s elmondhatni, hogy régóta volt oly mulatság, melyen intelligenciánk ily nagy számmal lett volna képviselve.

Az estély 8 1/2 órakor kezdődött Honthy István jh. „Mikor a jég tüzet fog” cz. beszédével, melyet szerző maga olvasott fel. A szép stílyben írt, érdekes tárgyú felolvasást a közönség megjeljenzte. Ezután Hermán Ferencz jh. szavaltta Arany „Katalin”-jának V. VI., VIII.—X. részét. Szavalló úgy a tárgy valósága, mind pedig előadás tekintetében megérdemli a dicséretet. Kellemes hangjával jól vissza tudta adni a szerelmes pár beszélgetését, jól hangsúlyozta, színezte a köszív Szunyogh szavait, és sikerülten adta elő a leíró részleteket. A komoly tanulmányra mutató szavaltat megnyerte a közönség tetszését. Következett a vonós ötis, melyben a kór darabok adtak elő: Andantino (Behr C.-tól), Rondo scherzando (Schubertől), Klein, aber mein (Rittertől). A darab előadását eléggé jellemzi a kritika, mely óriási tapsviharban s hosszas éljenzésben mutatta ki tetszését, mely addig nem is csillapult le míg a szereplő urak (Chioviny Lajos, Bordeaux Géza, Révay László, Soós Ferencz, Pátkay Sándor, Kiss Gyula) újból egy szintén igen sikerliten előadott darabot el nem játszottak. Az újból kitört zajos tetszés nyilvánítások végeztével következett Faddy

főlemljük a hivatalnokok fizetését s boldog lesz a haza!

Azt vártam, hogy beszédemet dörgő éljenzés fogja követni s ime mi történik? Nyel „abuzog” fogalmat mindenféle nemzeti nyelven kezdem hallani. A „levele”, „abuzog”, „eláll” stb. stb. egész hangháborúvá nővi ki magát, s a képviselő urak mozogni kezdenek, egyik másik pedig határozottan fenyegető állást kezd elfoglalni. Én előbb megijedni, majd reszketni kezdek s borzasztó félelemmel forogtam szemem mindazt, várva a rármohanást. S ime, e pillanatban Csátár ront felém, ki meredt szemekkel s taktéző ajkkal egyenesen csak nyakon ragad, a földre teper... s iszonyú süllypontjával a mellemre ül.

Kinos nyögésben törtem ki. Szuszogtam és segítségért kiáltottam, a mennyire t. i. lehetett, mert a levegő majd egészen el volt zárva tőlem.

S kinos nyögésemet csakugyan meghallotta a — feleségem, ki ijedten rázott fel a lómomból, kérdeve: hogy mi bajom?

Hála Istennek — sohajték egy nagyot, csak hogy megszabadítottam Csátártól... meg a pénzügyminiszteri széktől. Ilyen örömmel meg egy miniszter sem bukott meg, mint én.

Nó de el is határoztam erősen: hogy ezentúl a házi és vadállatok különböző mennyiségét nagyobb csoportban nem fogom a gymromba zárnai, mert bizonyom még egyszer megtalálnak választani pénzügyminiszternek.

János jh. komikus szavalata. Az amúgy is neveltető darab szavaló igen sikerült arcajátéka folytán általános derültséget keltett. Következett ezután az estély egyik legkiválóbb pontja. Dr. Kovács Pál jogtanár úr lépett a felolvasó asztalhoz s olvasta fel „A népdalok statisztikája” cz. szellem-től szíparkozó, mindvégig élénk érdeklődéssel és figyelemmel kísért értekezését. A felolvasás annyira kritikán felüli volt, hogy e helyen csak a hatásra hivatkozhatom. Frenetikus tapsvihar, színni nem akaró, élénkségen nyilatkozott a hálás publikum teljes nyílvánítása. S hogy végre vége szakadt a meg-megújuló tapoknak, éljenek-nek, csak annak tulajdonítható, hogy Bandi „stimmelni” kezdett, mely hangokra aztán az izléssel szalagcsokokkal dekorált t. cz. rendezőség mihamar helyet csinált a tánczolódnak s 10 óra után a jogászcsárdás gyűjtő hangjai mellett megkezdődött a táncz, mely virágos kedvvel folyt reggeli 1/5 óráig. Az estélyt a következő hölgyek tisztelték meg becses jelenlétükkel: Fekete Rózsa, Fekete Jolán, Katona Mariska, Zombory Ida, Ihsás Sarolta, Kiss Orsi, Révay Margit, Harkay Aranka és Mariska, Halasi Ilka, Dékány Rózsa, Csurgay Jolán (Czegléd), Muraközy Juliska, Teruska, Muraközy Erzi, Széll Juozsi, Szabó Teruska és Anna, Cserekyei Ida, Kubuff Boriska, Óbósi Lina (Kistélek), Pataky Adél (M.-Óvár), Kiss Jolán, Bereczky Margit, Kiss Olga, Dávid Janka, Thöber Katica, Vasváry Ida, Zaboly Orsi, Sándor Irma, Magyar Erzi, Domján Etel (Gyón), Király Vilma, Csörgő Rózsa, Jávorffy Maresa, Szilke Irén. — Fekete Istvánné, öz. Mönus Ferenczné, dr. Kovács Pálné, Katona Zs.-né, Máthé Sándorné, B. Kiss Lajosné, Harkay Józsefné, Halasi Gyuláné, Dékány Mihályné, Lakatos Ambrusné, Cserekyei Károlyné, Szőke Ferenczné, Sikari K.-né, öz. Kovács Sándorné, Király Pálné, Csörgő N.-né, id. Szappanos Sándorné, Bereczky Jenőné, Vasváry Károlyné, Oláh Imréné, Kiss Ferenczné, Pataky Imréné, Zolnay Antalné, Révay Lászlóné, Seeman Kálmánné, dr. Szombathy Istvánné, Dékány Imréné, Vágó Sándorné, Kollár Károlyné, Dávid F.-né, B. Kiss Ferenczné, öz. Kiss Lajosné. Hogy csakugyan jól sikerült a mulatság, mutatja a négyesek népes volta. Ugyanis az első 40, a második 36, a harmadikat huszonnégy pár tánczolta.

Részünkörül még csak azt jegyeznék meg, hogy kérjük a hölgyközönséget, miszerint derék jogászainkat a továbbra is ekként szíveskedjenek pártfogolni. (+)

KÜLÖNFÉLEK.

— **Közzgyűlés.** A törvényhatóság bizottsága folyó hó 25-ik napján tartja rendes havi ülését, mely alkalommal a legközelebb megüresedett irnokai állás választás, és a segéd-leveletírói állás kinevezés útján fog betöltetni.

— **A közigazgatási bizottság** folyó hó 14-ik napján, Beniczky Ferencz főispán úr elnökele alatt ülést tartott, melyről a következő közérdekű adatokat közöljük. A városi főpénztár forgalma a következő volt: a háztartási alappal: bevétel 70,294 frt 99 kr., kiadás 56,957 frt 41 kr.; — az iskola alappal: bevétel 14,174 frt 70 kr., kiadás 6975 frt 14 kr.; — a köztalappal: bevétel 168 frt 88 kr., kiadás 127 frt 60 kr.; — közmunka alappal: bevétel 8782 frt 73 kr., kiadás 7095 frt 94 kr.; — takarékpénztárba helyezett betét 30,800 frt., — a városi adó-pénztár állami, városi adó, késedelmi kamat, végrehajtási költség, hadmentességi díj, kataszteri költség, közmunkaváltás és kutyadó címén bevett összesen: 9662 frt 45 krt. — A közbiztonság állapota kielégítő volt; a személybiztonság egy esetben, a vagyonsbiztonság pedig csak négy esetben volt megtámadva. — A szegényházbán tartozókö teljes ellátásban részesült szegények száma: 69 férfi, 52 nő; kint élmeztetett 72 férfi és 82 nő; ezeknek kiszolgáltatott egészben 3736 étel adag 6263 kg. kenyér és 164 kg. szalonna. — A mértékeltételest hivatali hitelsítés alá vett 120 db tárgy után 26 frt 95 krt vett be. — Mádi János úr által, a helybeli kereskedők érdekében, a posta és távirtda tisztai és szolgásemélyzetnek szaporítása iránt, a közigazgatási bizottsághoz benyújtott kérvénye, az illeték szakminiszteriumhoz pártoló vélemény kíséretében felterjesztetni határozottatott.

— **A Katona József kör** alapszabályainak javaslattételére kiküldött bizottság ma egy hete bevégezte teendőjét; első alapító taglú Nagy Ferenccs ref. főiskolai tanár igérkezett; a főreáliskola ivére 14 működő tag iratkozott. Feszülten nézünk eléje az alakuló közgyűlésnek.

— **A kecskeméti zenekedvelők egyesülete** 1891. márczius 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület pártfogó és rendes tagjai tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi je-

lentés. 2. A f. évi költségvetés megállapítása. 3. A választmány megválasztása. (Az alapszabályok 14. §-a értelmében 20 tag választandó, 10 tag a rendes vagy pártfogó, 10 a működő tagok közül. Mely ezből minden egyes meghívóhoz az egyleti tagok névjegyzéke csatolatik.) 4. Három számvizsgáló tag választása. 5. Az alapszabályok 13. §-a) pontja értelmében netaláni időközben be-terjesztett indítványok. 6. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.

— **A Kecskeméti városi dalárda** 1891. márczius hó 1-én (Vasárnap) d. e. 11. óra-kor a városháza tanácstermében alakuló-közgyűlést tart, melyre az egyesület t. pártoló és működő tagjait tisztelettel meghívom. Kecskemét 1891. febr. 21. A szervező bizottság nevében: ifj. Tóth István. tanár.

— **Bodnár tanczantató utolsó tánczpróbájáról.** Nemesak a nagyok, a kiscsinyek is részesültek a farsang örömeiben; tánczoltak, mulattak ők is és talán nagyobb élvezettel, mint a nagyok. F. hó 14-én tartotta Bodnár tanczantató úr, szép számú közönség előtt utolsó tánczpróbáját, melyről csak kezdett, csak jót írhatunk. Pont fél nyolcezer szédült a próba. A növendékek egymásután mutatták be a legnagyobb ügyességgel a különböző tánczokat. A Bodnár úr által arrangirozott négyes oly pontossággal, annyi szabotossággal ment végbe, hogy nem tudjuk, vajjon a tanczantató úr tanítási módját, vagy a növendékek megfelelő ügyességét dicserjük-e inkább. Különös elismerést érdemel Bodnár úr azért a szép „magyar magán” betanításért, de bámulatot a magyar ruhába öltözött, sarkantyús négy kis tündér Belák Ilonka, Dunszt Margitka, Feldmayer Irénke, Kiss Rózsika, kik azt oly tüzzel, lélekkel járták, hogy a néző közönség frenetikus tapsban tört ki s tapsolt mindaddig, míg a tánczot meg nem újrázták. Egy exotikus négyest is mutattak be a növendékek „spanyol udvari négyes” czimén. Az a sok apróság, mintha mindig a bókólat tanulta volna. Világíró könnyedségével, de azért komolyan hajtogatták az „urak” fejüket, a „hölgyek” mély bókúira. Próba után Bodnár úr meleg szavakban köszönte meg a szülők s a vendégek jóindulatát, részvétét és azon reményét fejezte ki, hogy a jövőben is pártolni fogják, mit meg is érdemel. Ezután — a már végzett növendékektől — a néző közönség is megkívánta a mulatást. A kiscsinyek soraiba belevagyultak a nagyok is s folyt a táncz egész reggeli négy óráig. A második négyest 32 pár tánczolta.

— **Szathmáry Lujza**, mielőtt a szinpadtól végképen visszavonulva, néhány városban, melyekhez a multból kedves emlékek fűzik, kedvence szerepeiben még fellép, hogy ily formán búcsút és köszönet mondjon az ország közönségének, mely őt hosszú fénys színészi pályáján támogatta. E vendég szereplését nálunk Kecse-méten kezdi meg háromsori fellépéssel „A nők az alkotmányban”, „A toloncz” és „A mama” című darabokban. Felhívjuk az előadásokra a n. é. közönség figyelmét.

— **A Katona József kör első tagja.** Még szét se küldözde e kör alairási ivot helyben, tehát mielőtt még ezen ívek egyike-re vagy másikkra írt bárki is mint tag följegyezhetne volna nevét: már Nyitráról, hazánk nyugoti határmegyéje szomszédságából, városunk közművelődési érdekei iránt melegen érző egyik ott lakó fia t. Acsay Antal, kegyesrendi áldozás és theologiai tanár úr levélben keresi meg a szervező bizottság egyik tagját, melyben üdvözölve a Katona József kör létesítésére irányuló szellemi mozgalom vezetőit: magát a kör tagjai közt felvételt kéri. Bársonk itt helyben is ily gyorsan indulának meg a tagsági jelentkezések és minél nagyobb számban aláírások!

— **Az 1891. évi házadó kivetése** Kecskemét t. h. város területén befejeztetett. Erről az érdekeltek azonban figyelmeltetéssel értesítetnek, hogy a házadóajstrom a városháza adóügyi osztályánál folyó évi február hó 20 tól ugyan e hó 28-ig, vagyis 8 napon mindenki által megtekinthető s hogy a kivetés ellen azok, kik házáddával ma a mult évben is meg voltak adoztatva, a lajstromok közzétételét követő 15 nap alatt; — azon adózók pedig, kik házáddal most vannak először megadoztatva, adótorozásuknak az adókönyveskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felebbezéseiket a kir. pénzügyigazgatásához be-terjeszthetik.

— **Zsuzsánna és Konrad** együtt foglalják a kalendáriumban a február 19-ik napját és rendes évben megszólal nekik a paszirta, de az idén betagyasztotta a tavasz-hirdető kis dalosnoka a száját a 7 fókus hideg.

— **Nyilvános köszönet.** A jogakadémiai „olvasókör” febr. 14-én tartott II-ik felolvasó estélyén történt szíves közreműködésük: dr. Kovács Pál jogtanár, Bordeaux Géza, Chiovini Lajos, Révay László és Soós Ferencz urak, úgyintén az estélyen jelenvolt díszes hölgykörösöknek, valamint a t. térfi gárdának szíves párt-

fogásáért — kedves kötelességemnek ismerem az úton is kifejezni köszönetemet. Kecskemét, 1891. február 17-én. Ifj. Hermán Ferencz s. k. olvasóköri elnök.

— **„A Beretvásbán”.** Ez a czime egy helybeli névtelen szerző által írt helyi vonatkozású egy telvonásos vígjáték, mely nem sokára színré is fog kerülni.

— **Csoánk Júlia**, anyaszínésznő, a társulat legszorgalmasabb tagjainak egyike szerdán veszi ki jutalomjátékát. Ez alkalommal színré fog kerülni „A két árva” általánosan ismert kitűnő dráma. Kerjük a n. é. közönséget, hogy vegye a derék színésznőt pártfogásába.

— **Közönség nyílvánítása.** A József-gözmalom részvénytársaság 1891. évi közgyűlése elhatározta, hogy a reálisokai szegény sorsú tanulókat „Segítő egyesület” alapító tagjává lesz és azt 40 frt lefizetésével teljesíteti. E nemes áldozatkészségért a segítésre szorult növendékek nevében hálás köszönetet mond a főreáliskola tanár-testülete.

— **Betörés.** A folyó hó 11. és 12-ike közt elkövetett betöréses tolvajlás tettesének kézrekerítése iránt a rendőrség mind elő-követ: lázas mozgásban van az egész rendőrségi — csekély — személyzet: a nyomozás a legnagyobb erélyvel, kitartással foly, azonban mindaddig eredménytelenül. A tettesek eltűntek, mintha csak a föld nyelte volna őket el. A nyomozás a főváros területére is kiterjesztetett, s a fővárosi rendőrség sem képes eddig semmi eredményt felmutatni. Minden jel arra mutat, hogy a betöréseket szaképzett betörők követték el. A Karácsony-féle üzletből elloptott lakatok közül kettő már megkerült, úgy találták meg azokat a hóban, a hóvá hihetőleg a ravasz tettesek, a rendőrség félre-vezése ezeljából helyezték el. Alapos a reményünk, hogy a nyomozást vezető kapitány urak fáradságot nem ismerő munkássága, ügyes, tapintatos eljárása által sikerül a tetteseket kézrekeríteni.

— **Melyik lesz éllemezsebb?** Feleky Miklós, a nemzeti színház kiváló tagja, azon helyi szíves ígeretet tette, hogy bármely jétékonyezelő egyesület őt mostanában felkérné, örömet rándulna le hozzánk, hogy a jétékonyezelő érdekében közreműködjen. Kíváncsiak vagyunk, melyik egyet lesz az éllemezsebb.

— **Nyilvános köszönet.** A kecskeméti reform-jogakadémiai „Olvasókör” saját pénztára javára f. hó 14-én tartotta 2-ik felolvasó estélyét, mely alkalommal felülírti szíveskedtek: dr. Széless József 2 frt. Kovács Gábor 2 frt. N. N. 2 frt. Dr. Magyar Géza 1 frt 50 krt. Dr. Szász Béla 1 frt 50 krt. Dr. Kovács Pál 1 frt; Öz. Kovács Sándorné 1 frt 1 frt; Mészáros János 1 frt; Vámos Béla 1 frt; Horváth Döme 1 frt; Dr. Bagi Béla 1 frt; Dékány István 1 frt; id. Katona Zsigmond 1 frt. Metzger V. 1 frt. Lestár Péter 50 krt. Kiss Ferencz 50 krt. Dr. Igás József 50 krt. Összesen 21 frt. — Az igen t. felülírtetők, felülírtéseikért fogadják az „Olvasókör” nevében legelnyebb köszönetünket. — Ötvös János úr. köri pénztáros, Hankovszky Béla úr. köri ellenőr.

— **Razzia.** A rendőrség folyó hó 19-én éjjel a téglatelepen razzia-t tartott, melynek eredménye az lett, hogy hat teljesen lakhely nélküli eszavargó került horogra, a kik a téglatelepi kemencékben szoktak tanyázni; mindannyian rongyos, toprongyos alakok, kik a nappal kéregéssel szoktak élni, egyebékből ártatlanok lévén szabadon bocsátattak.

— **Boldog szarvasiak.** Igazán irigyeljük a boldogságukat, már nemesak azért, mert ők vindikálják maguknak azt, hogy Szarvas közég fekszik a világ közepén, hanem irigyeljük őket azért a páratlan egyet értésért is, melyben az ottani helyi lapok egymással élnek. Erről tanúságot tesz a következő, az ottani lapokban megjelent nyilatkozat, melyhez hasonló talán csak Szarvason produkálhatnak: „Mint az olvasóközönség egy részénél az a nézet terjedt el, mintha a „Szarvasi Lapok” és a „Szarvas és Vidéke” szerkesztőiségei között ellentétes hangulat uralkodnék, s a néhá-nálá megjelölve egyes, a lapokra s azok szerkesztőire és munkatársaira vonatkozó megjegyzések sértő, személyes élle bírána-ka; ezenel kinyilatkoztatjuk, hogy valamin a multban sértő szándékunk sem volt, úgy ezental is minden ilyen íltévsére szolgáló közleménytől tartózkodni fogunk. Szarvason, 1891. február 14. M. J. V. J. szerkesztők.” Ugyan mikor jutunk mi ennyire? Vagy talán nálunk a személyeskedő kultúra már többet rombolt, mint Szarvason?

— **Hova ragasztandó a számlabélyeg?** Az 1881. évi XXVI. t. cz. 27. §-a szerint ugyanis: „Kereskedők és iparúzők által saját üzletökből származó követeléseik iránt kiállított számlák, jegyzékek, kimutatások s hasonló iratok után a megfelelő bélyeg-jegyek a számlák első lapjára fóragasztandók s a számla egyik tételével keresztülírandók”. A törvény ezen intézkedése a pénzügyi

közigazgatási bíróság döntvénye szerint akkép értelmezendő, hogy a bélyeg a számlának első lapjára akként fóragasztandó, miszerint annak első szélét a számla első tételével lehesen keresztüllírni. Más helyen és más módon alkalmazott bélyeg nem létezőnek tekintetik, s a szabálytalanul bélyeg-zett számla miatt jövedéki pénzbüntetésnek van helye.

— **Inggallér kutyáknak.** Berin előkelő állású kutyái között egy új divat kapott lábra. A kutyák számára tudniillik olyan nyakraolátokat csináltak a minőket a legelegánsabb férfinyakak tulajdonosai viselnek. Fényes fellebörből van egy korekült zárodó felől inggallér s erre ráköteve egy kis nyakendővő válogatott divatszínekben. Ezt az állapotot igazán csak egy gondolat — még pedig bolond gondolat választja el attól az időtől, a mikor a kutyák kávézni fognak.

— **Hány öngyilkos volt Budapest.** A „Mentők Lappia” ez évi január hórl megjelent számában érdekes összeállítást találunk arról, hogy a fővárosi mentők hány ízben tettek szolgálatot öngyilkosok és öngyilkosságok megkísérlettek körül a lefolyt 1890. évben, ugyanis, hogy hány öngyilkosság fordult elő a fővárosban, és összeállítás az öngyilkossági nemek — és az esetek hónapja szerint van összeállítva. E szerint következő öngyilkosságok fordultak elő: mérgezés eset 137, lövés által öngyilkosság 64, szúrás által 32, vízbeugró 23, felakasztotta magát 17, emeletlekről leugrottak száma 11, megmérgezte magát 9 egyén, összeégette magát öngyilkos szándékból 1, — az összes szám 294. Legkevesebbet eset fordult elő november hóban: 8, és legtöbb volt márczius hóban 40; a többi hónapokban következőleg oszanak fel az öngyilkosok száma: januárban 26, februárban 31, áprilisban 18, májusban 29, júniusban 31, júliusban 20, augusztusban 26, szeptemberben 21, októberben 19, decemberben 25.

— **Mit tart a fiú apjáról?** A 10 éves gyerek azt hiszi, hogy apja sokat tud. A 15 éves kamazs abban a meggyőződésben él, hogy legalább annyit tud, mint az apja. A 20 éves ifjú legalább is kétszer olyan okosnak tartja magát, mint az apja. A 30 éves tanakodik azon, vajjon tanácsot kérjen-e apjától? A 40 éves elismeri, hogy apja talán többet tud, mint ő. Az 50 éves férfiu keresi apja tanácsát és a 60 éves, ha apja ugyanis már meghalt, megvan győződve, hogy nálánál nem volt okosabb ember a világon.

Nemesített legkorábbi székely tengeri.

Eredeti vetőmag.

Az utolsó évtized legkeresettebb, mondhatni: legdivatosabb mezőgazdasági terménye a „legkorábbi székely tengeri”. E tengeri minden más mezőgazdasági tengeri fajnál sokkal korábban megékri s fejlődése annyira gyors, hogy például a biharmegyei gazdasági egylet 1879 évben eszközölt termelési kísérlete alkalmával április 14-én elvetettén, július 16-án már megérte mutatott be a nagyváradi terménykiállításon s e napon júlia elvetettén, e második vetésből október 6-án már megint ért csövek mutatattak be a b. csabai kiállításon. Tehát a „legkorábbi székely tengeri” egy és ugyanazon évben kétszer ért meg.

Bőtröm voltára nézve legyen elég fölemlitenem a „Magyar Föld” című gazdasági lap 1883. évi 226-ik számában Nagy Iván úr által közölt azon adatot, mely szerint a Bakony alatt eszközölt összehasonlító kísérletnél az utasítasom szerint mivel székely tengeri 700 □ l területről 10 hectoliter kifogástalan minőségű szemet adott; míg az ugyanakkora területen mivel közönséges magyar tengeri hozama alig 5 hectoliter közép minőségű szem volt. Hivatkozom továbbá a magyar-óvári kir. gazi dasági tanintézet jelentésére (Lásd: „Mezőgazdasági Szemle” 1887. évi III. számát) mely szerint az ottani kísérletnél következő eredményt mutatkozott, 1 kat. holdra számitva: Székely tengeri 2464 kilo = 30.80 hectoliter szem. Cinquantino 1713 kilo = 21.40 hectoliter szem. Pignoletto 1184 kilo = 14.80 hectoliter szem.

Meg kell említenem még egy fontos körülményt, mely az utolsó évek kísérleteinél merült fel s mely hivatva van a székely tengerit egy újabb irányban is kiválóan keressetté tenni.

Megállapított ugyan, hogy a „legkorábbi székely tengeri” csalamádé termelése is mindenké föltt első rangú tengeri faj.

A székely tengeri, korán vetve, már június végén kasza alá nő s ekkor, ugyanazon talajba másodsor is elvetve, október közepén másodsor is teljes csalamádé kaszálat nyerünk, mely két kaszálnak összes hozama mindig meghaladja a legjobban sikerült lófógu tengeri hozamát is. A mi pedig a csalamádé minőségét illeti, ez a székely tengerinél messze föglülül áll, mert a marha épen semmi izéket sem hagy belőle;

bevermelésnél pedig sokkal jobban letaposható és sokkal kevesebbet rokkán, mint a vastag körjű fajok.

Ezen tekintetben is hivatkozom a m. óvári kir. gazdasági tanintézet jelentésére (Lásd: „Mezőgazdasági Szemle” 1886. évi XI. szám) mely szerint a székelyi tengeri az eddig kísérlet alá vett tengeri fajok között csakméltermelésre is első helyet érdemel.

Végül hivatkozom a bohenheimi kísérleti telep jelentésére (Lásd: „Württembergisches Wochenblatt” 1887. évi 5. számát), mely szerint a székelyi tengeri még az ottani hideg égalj alatt is — hol néha augusztus hóban is fűtenek — bálmalatos teredmény mutatott fel.

Az eredeti „legkorábbi székelyi tengeri” szeme hectoliterenként 79—81 kilót nyom és különösen két irányban megbecsülhetetlen. Először ott, hol bármely körülmény miatt csak késon lehet vetni, őszzel pedig korán jő a dér s így más fajtá tengeri nem érnek meg. Másodszor ott, hol tarlójába ősi buzát akarnak vetni. Sőt korai vetése mellett, meleg és kövér talajban még repeze is vethető utána. Előnyövéül kiválóan alkalmas az ősi búkkönyv vagy a takarmányrozsa.

A székelyi tengerinek főbűbűbeneké vált előnyeiből következett annak csaknem egész Európát meghódított rohamos elterjedése; következett az, hogy a bécsi kiállításon e tengerinek nemesítéséért és megismertetéséért első díjjal, állami aranyéremmel lettem kitüntetve, mely kitüntetésnek értéke azon körülményből mérlegelhető, hogy a mezőgazdasági csoportban mindössze csak három ilyen érem lett kiosztva. De hogy ezen előnyöket a székelyi tengeri művelése elérhesse, feltétlenül szükséges, hogy valóban eredeti vetőmag vetéssék, mert a már oly nagy mérvben elterjedett utántermelések egyfelől a közelben mivelt más fajok által

kisebb-nagyobb mérvben keresosulva lehetnek; másfelől pedig, mert az utántermelők nem követik a vetőmag kiválasztásának gyakorlati módszeremet. De azért is, mert minden olyan terménynél, melynél a korai érés lényeges körülményt képez, mindenek fölött áll a szükségesség az, hogy a vetőmagot a miénkél hidegebb égalj alól és szegényebb talajról szerezzük be.

A nemesítési székelyi tengerinek eredeti termelésű, fajtisztá vetőmagja kizárólag csak az eredeti termelő társaság alattit vezetől jétől szerezhető be.

A rendelvények márczius elején kezdődőleg, a beérkezés sora szerint intézettek el. Becses rendelésért mielőbbre vagyok bízva kéri, hogy előjegyzésbe vétel után a kizárólagos biztosítva lehessen, mert készletünk elsőrendűleg kintűn ugyan, de az általános aszály következtében csak korlátozott mennyiségű.

Szombathely, u. p. Székely-Udvarhely, Udvarhelymegye.

Szent-Király Árpád.

az eredeti székely tengeri termelő társaság vezetője.

ÜZLET.

Piaci árjegyzék.

1891. február 20-án.

Tiszta buza métermásként	7.70	król 7.80	krig
Kétszer	7.10	7.20	-
Rozs	6.70	6.80	-
Árpa	6.70	6.80	-
Zab	6.80	7.00	-
Tengeri kecskeméti mm.	6.30	6.85	-
Tengeri bánati	6.20	6.25	-
Köles métermásként	7.30	7.50	-
Krumpli	2.40	2.50	-
Szén	2.30	2.50	-
Szalma	—	—	1.00
Szalonna	48.00	54.00	-

Szertésvásári jelentése

az első magyar szertésziszáló és kölesnévelőgező részvényársulatnak.

Budapest-Köbánya, 1891. február 20.

Az üzlet a hét elején lanyha volt, hetzárral azonban szilárdult.

Heti átlagárak: magyar vál. árú 260—360 kft. nehez 44½—49½ kr., 180—260 kilogr. nehez 47—47½ kr., óreg 300 kft., talli 45—46 kr., vidéki tiszta 44—46 sz. Transilvában szerbiai 45—46 kr., tiszta kilogrammonként. Páruknét 45 kft. életsúly levonas és 4% engedmény szokások.

Vasúti menetrend (érvényes 1890. november 1-ől.)

Budapest—Kecskemét közt:	
Személyvonat	Budapestről indul 7 óra 45 p. reggel Kecskemétre érke 10 „ 48 „ d. e.
Omnibusvonat	Budapestről ind. 12 „ 10 „ déln. Kecskemétre érke 4 „ 4 „ délut.
Gyorsvonat	Budapestről indul 1 „ 40 „ délut. Kecskemétre érke 3 „ 35 „ „
Omnibusvonat	Budapestről ind. 8 „ 20 „ délut. Kecskemétre érke 7 „ 15 „ este
Személyvonat	Budapestről indul 7 „ „ „ este. Kecskemétre érke 10 „ 35 „ éjjel.
Gyorsvonat	Budapestről ind. 9 „ 30 „ éjjel. Kecskemétre érke 11 „ 32 „ „

Kecskemét—Budapest közt:	
Személyvonat	Kecskemétről ind. 4 óra 9 p. regg. Budapestre érke 7 „ 20 „ regg.
Omnibusvonat	Kecskemétről ind. 8 „ 9 „ regg. Budapestre érke 11 „ 55 „ déln.
Gyorsvonat	Kecskemétről ind. 12 „ 27 „ déln. Budapestre érke 2 „ 19 „ d. u.
Személyvonat	Kecskemétről ind. 5 „ 28 „ d. u. Budapestre érke 8 „ 30 „ este.

Felölös szerkesztő: HABINA JÁNOS.

Selyem-grenadint

fekete és színes (minden színárnyalatban) 95 krtól 9 frt 25 krtig méterenként (18 minőségben) egész ruhákra portó- és vámentesen küld **G. Henneberg** (es. és kir. udv. szállító) **Zürichben**. Mintaképfelmutatással. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó. VII

31.

1891.

Hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék közhírré teszi, miszerint Kecskemét törvényhatósági város közönségének **Kozma Vazul**, **Kozma Döme**, **Kozma János** és **Kozma Emilia** tulajdonát képező a kecskeméti 5288. sz. tjkvben 9. hr. sz. a. foglalt nyomási dűlőben fekvő 460 □ öl füres ház és malom telekre vonatkozó kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás elrendeltetett s az eljárás megkezdésére 1891. évi **Mártius hó 12-ik** napjának délelőtt 9 órája az alulírott kir. törvényszék 4-ik számú hivatalos helyiségébe **Kiss Ferenc** kir. törvényszéki bíró elé kitűzetett.

Továbbá, hogy az ismeretlen tartózkodású **Kozma Vazul** tulajdonos társ úgy a telekkönyvi érdekelték névszerint a Pesti görög oláh ajkú egyházközség szegényi intézete alapítványának pénztára, **Hesz István**, **Mihályi károly**, **Beiml József** és **Francziska** részére ügygondnokul **Patay Samu** kecskeméti lakos ügyvéd kineveztetett.

Miről az érdekelték azzal értesítettek, hogy esetleges elmaradásuk az érdemleges határozat meghozatalát gátolni nem fogja.

Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszéknek 1891. évi február 3-án tartott polg. üléséből.

Brezanóczy,
tanácsjegyző.

Gáll Ferencz,
elnök.

HIRDETÉSEK.

MEGHIVÁS.

A kecskeméti Központi Takarekpenztár

XVII-ik évi

rendes közgyűlését

f. évi február 22-én délelőtt 10 óra-kor tartandja meg saját helyiségében.

A tanácskozás tárgyai:

- 1-ször. Igazgatósági jelentés.
- 2-ször. Üzleti kimutatás és a felügyelő-bizottság által is jóváhagyott évi zárméleg betérjesztése.
- 3-ször. Az igazgatóságnak a felügyelő-bizottság által is elfogadott javaslata a jövedelem felosztása iránt.
- 4-ször. Alapszabályok módosítása. (7. 40. 42. §§.)
- 5-ször. Az igazgatóság tagjainak 3 évre választása.
- 6-ször. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság megválasztása.

A mérleg és a felügyelő bizottság jelentése a t. cz. részvényesek által az intézet helyiségében bármikor áttehető, illetve megtekinthető.

Kecskemét, 1891. február hó 2.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen résztvenni kívánók szíveskedjenek részvényeiket (letéti jegyüket) a közgyűlést megelőzőleg, az igazoló jegyek átvétele mellett, az igazgatóságnál letenni. 35 (1—1)

Udvari lakás kiadó!

2 szoba, konyha, éléskamra s fűskamra.

Zöldkert-úteza 64. szám

Spieler Lászlónál.

Árverési hirdetmény.

581.

1890.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó-üzemmel közlése teszi, hogy a kecskeméti kir. törvényszék 1890. évi 9754. számú végzésével, Dr. Spieler Ignác ügyvéd által képviselt Augner Ede felseres részére, **Fünlit Zsigmond** helybeli zösemester alperes ellen 600 ft követelés és jár. erőjég elrendelt biztosítási végrehajtás folytán lefoglalt és 600 ft 20 krtal becsült ingóságokra, az árverés elrendeltetvén, annak alperes 3-ik tized, Széchenyiteza, 4. sz. lakásán leendő megtartására határidőül 1891. évi **február hó 24-ik** napjának d. e. 9 órája tűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobát bútorok, ágyneműk, különféle állatok bírel, 100 db. borsapka, varrógép, petróleumlámpák, vasmezeje és egyéb ingóságok a legtöbbet igények középvezetés mellett, szükség esetén becsőron alul is eladhatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezetendő ingóságok vételárából a végrehajtást követelést megelőző kiélejtetéshez tartanak jogot, a menyiben részükre foglalás korábban eszokozottat volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottik.

Kelt Kecskeméten, 1891. évi február hó 10-ik napján.

Lukács László,

kir. bír. végrehajtó.

Kecskemétről elköltözésem folytán a VIII-ik tizedben Halasi-nagy-úteza 29. szám alatt levő

házam,

mely hat szobából és a szükséges melléképületekből — konyha, éléstár, kamra, pincze, istálló, pincze, kocsiszin, fűskamrából stb. — áll s a mely úri lakásnak vagy nagyobb birtokosnak különösen alkalmas; valamint az Uri-hegyben, a Miklós-telep közelében fekvő, mintegy 500 útból álló — kintűnő fajtú —

szőlőm

szabadkézből örökáron eladó.

A szőlőben sok szép és hasznos gyümölcse is van s jó új házzal és téglakúttal van ellátva.

Bódogh Lajos

ügyvéd.

35 (0—1) VIII. t. Halasi-nagy-úteza 29. sz.

Kiállítás Páris 1889. Legnagyobb eredmény!

Arany érem.

Próbáljatok és ítéljétek!

A pusztító

Tord-Trippe

kiért patkányt, egert és vakondot a nélkül, hogy más házáltnak kárt okozna. Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem phosphort vagy más a hányást ingerelő szert nem tartalmaz és házáltnak teljesen ártalmatlan. Ár: 1 nagy csomag 1 ft, 1 kis csomag 50 kr.

A. Cousseau
Traverse Gazzino Marseille, a francia, belga- és olasz-államvasúttal szállítja.

Főraktár Kecskemét és környéke részére:

Witz Gusztáv

fűszerkereskedő Kecskeméten. 12—3

522.

tk. 891.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár, s az elrendelt csatlakozás folytán a kecskeméti takarékpénztár egyesített végrehajtóának **Németh Miklós** a végrehajtást szenvedő ellen 242 ft 11 kr. adótervezés, illetve 30 ft tőke és járuléka iránt folyamatosan levő végrehajtási ügyében, nevezett végrehajtást szenvedőnek a kecskeméti 6381. sz. tjkvben A + 8. hr. szám a. foglalt tanyaföldir oka tartozékaitval együtt a kiküldött árul szolgáló 1737 ft becsértékben, az 1891. évi **Május hó 8-ik napján** d. e. 9 órakor, mint egyetlen határidőben; e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos árak alatt e tki hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalánál megtekinthető feltételek mellett a kiküldött árón alól is eladhatni fog. Venni szándékozók tartoznak a kiküldött árul szolgáló becsár 10% át készpénzben, vagy orvadátképen értékpapírral a kiküldött kérehez bánatpénzzel előre letenni.

Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi február hó 7-ik napján.

Bogoss Endre,

kir. törvényszéki bíró.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Palánka, 1887. Arany érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF

első szerémi portland-cement és vízhatlanmészgyár BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.
A t. építész és építésmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építőközönség kényelmére

Keoskeméten GYENES S. és FIA fűszer- és vaskereskedő uraknál raktárt tartok, hol saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan mész

foltyonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarokat kívánatra készséggel megküldetek.

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék, 1875. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

Bátorodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

zongoraórákat

úgy bánban, mint házon kívül jutányos ár mellett elfogadok.

Midőn ezt a n. é. közönség tudomására adom, azon körülmény batorit, hogy alkalmas volt nyolcz éven át Pesten mint zongoratanító e téren bő tapasztalatokat szereznem.

Netter Adolfné,
Lakatos-úteza 110. sz.
Május 16-ik Budai-n-úteza 152. sz. 3

Föld- és ház-eladás.

Az állami Miklós-szőlőtelep mellett 6 hold szőlőültetésre igen alkalmas homokföld és a budai-kis-úteza 23. sz. ház eladó.

Értekezni lehet

Imre János
fenyképésszel.
nagy-kőrös-úteza 20. sz. 34 (3—1)

Eddig fölülmulhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORMAJOLA

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emésztetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 ft és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerertárában.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerész uraknál, Pataky György és Nyirády László urak kereskedésében. 209 (24—18)